

PRESSEMEDDELELSE NR. 198/22

Luxembourg den 8. december 2022

Domstolens dom i sag C-694/20 | Orde van Vlaamse Balies m.fl.

Bekæmpelse af aggressiv skatteplanlægning: Forpligtelsen for en advokat til at underrette de andre involverede mellemænd er ikke nødvendig og tilsidesætter retten til respekt for kommunikationen mellem advokat og klient

Alle andre mellemænd, som er involveret i en sådan skatteplanlægning, samt skatteyderen selv, er underlagt denne indberetningspligt, hvilket gør det muligt at sikre, at skattemyndighederne informeres

Ved et EU-direktiv¹ er det fastsat, at alle mellemænd, der er involveret i potentielt aggressive grænseoverskridende skatteplanlægningsordninger (ordninger, der kan føre til skatteundgåelse og skatteunddragelse), har pligt til at indberette disse til de kompetente skattemyndigheder. Denne pligt vedrører enhver aktør, der er involveret i at udforme, markedsføre, tilrettelægge eller forvalte gennemførelsen af sådanne ordninger. Den omfatter også alle aktører, som yder assistance eller rådgivning i denne forbindelse, og – hvis sådanne aktører ikke findes – skatteyderen selv. Alle medlemsstater kan imidlertid fritage advokater fra denne pligt, hvis den er i strid med tavshedspligten som beskyttet i henhold til national ret. I sådanne tilfælde skal de advokater, der optræder som mellemænd, dog straks underrette enhver anden mellemmand eller den relevante skatteyder om deres indberetningsforpligtelser over for de kompetente myndigheder.

I det flamske dekret, der gennemfører dette direktiv, er det således fastsat, at hvis en advokat, der er involveret i en grænseoverskridende skatteplanlægningsordning, er bundet af tavshedspligt, skal vedkommende underrette de andre mellemænd om, at vedkommende ikke selv kan foretage denne indberetning.

To advokatforeninger anlagde søgsmål ved den belgiske forfatningsdomstol. Efter deres opfattelse er det umuligt at overholde forpligtelsen til at underrette de andre mellemænd uden at tilsidesætte den tavshedspligt, som advokater er bundet af. Den belgiske forfatningsdomstol forelagde Domstolen spørgsmålet herom.

Domstolen bemærker i sin dom af dags dato indledningsvis, at artikel 7 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder beskytter fortroligheden af korrespondancen mellem enkeltpersoner og tildeler korrespondancen mellem advokater og deres klienter en forstærket beskyttelse. Denne særlige beskyttelse af advokaters tavshedspligt er begrundet i det forhold, at advokater er betroet en grundlæggende opgave i et demokratisk samfund, nemlig forsvaret af borgerne. Denne opgave kræver, at alle har mulighed for frit at henvende sig til en advokat, hvilket er anerkendt i alle medlemsstaterne. Tavshedspligten omfatter også juridisk rådgivning, både med hensyn til indholdet heraf og med hensyn til dens eksistens. Bortset fra i ekstraordinære situationer skal klienterne med rette kunne have tillid til, at deres advokat ikke uden deres samtykke over for nogen person afslører, at de har konsulteret vedkommende.

¹ Rådets direktiv 2011/16/EU af 15.2.2011 om administrativt samarbejde på beskatningsområdet og om ophævelse af direktiv 77/799/EØF (EUT 2011, L 64, s. 1), som ændret ved Rådets direktiv (EU) 2018/822 af 25.5.2018 (EUT 2018, L 139, s. 1).

Den forpligtelse, der er fastsat i direktivet² for en advokat, der optræder som mellemmand, og som har tavshedspligt, til straks at underrette de andre mellemmænd om deres indberetningsforpligtelser, medfører imidlertid, at disse andre mellemmænd får kendskab til identiteten af den advokat, der optræder som mellemmand. De får ligeledes kendskab til, at denne har vurderet, at den omhandlede skatteordning er indberetningspligtig, og til, at advokaten er blevet konsulteret herom. Denne **underretningspligt medfører et indgreb i retten til respekt for kommunikationen mellem advokater og deres klienter som sikret ved artikel 7 i chartret om grundlæggende rettigheder**. Eftersom de andre mellemmænd har pligt til at informere de kompetente skattemyndigheder om identiteten af advokaten og om det forhold, at denne advokat er blevet konsulteret, medfører underretningspligten også indirekte endnu et indgreb i retten til tavshedspligt.

Domstolen undersøger herefter, om disse indgreb kan være begrundede, herunder bl.a. om de svarer til mål af almen interesse, der er anerkendt af Den Europæiske Union, og om de er nødvendige for at nå disse mål.

Domstolen bemærker, at den ændring af direktivet, der blev foretaget i 2018, er et led i et internationalt samarbejde på skatteområdet, der har til formål at bidrage til at forebygge risikoen for skatteundgåelse og skatteunddragelse, som udgør et mål af almen interesse, der er anerkendt af Unionen.

Domstolen finder imidlertid, at den underretningspligt, der påhviler en advokat, der har tavshedspligt, ikke er nødvendig for at opfylde dette mål. Alle mellemmænd har nemlig pligt til at indgive disse oplysninger til de kompetente skattemyndigheder. Ingen mellemmand kan hævde ikke at have været bekendt med indberetningsforpligtelserne, som er klart angivet i direktivet, og som vedkommende umiddelbart og individuelt er underlagt.

Direktivet gør nemlig den advokat, der optræder som mellemmand, til en person, fra hvem de andre mellemmænd ikke a priori kan forvente noget initiativ, der kan fritage dem for deres egne indberetningsforpligtelser.

Den situation, hvor underrettede tredjeparter, der optræder som mellemmænd, videregiver oplysninger til skattemyndighederne om identiteten af den advokat, der optræder som mellemmand, og om det forhold, at denne er blevet konsulteret, synes heller ikke at være nødvendig for at forfølge de mål, der er fastsat ved direktivet. **Den indberetningspligt, der påhviler de andre mellemmænd, som ikke har tavshedspligt, og, hvis sådanne mellemmænd ikke findes, den indberetningspligt, der påhviler den relevante skatteyder, sikrer principielt, at skattemyndighederne oplyses om den pågældende ordning. Skattemyndighederne kan, efter at have modtaget sådanne oplysninger, anmode om yderligere oplysninger direkte hos den relevante skatteyder, der så kan bede sin advokat om bistand. Skattemyndighederne kan ligeledes foretage en kontrol af denne skatteydere skattemæssige situation.**

Domstolen fastslår derfor, at underretningspligten som fastsat i direktivet ikke er nødvendig og derfor tilsidesætter retten til respekt for kommunikationen mellem advokater og deres klienter.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvst. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

² Artikel 8ab, stk. 5, i direktiv 2011/16.

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« (+32) 2 2964106.

Følg Domstolen online!

